

Valtuutettu Lassi Laine ym. aloite: Itsemurhien ehkäisylle oma yksikkö Turkuun

Koronapandemia on heikentänyt suomalaisten mielenterveyttä. Lähes 90 000 suomalaisella on ollut itsetuhoisia ajatuksia koronakevään ja -kesän aikana. Itsemurhien määrä nousi koronakevään aikana 15%.

Koronakriisin lieveilmiöt uhkaavat ihmisten henkeä ja onkin sanottu, että seuraava pandemia on mielenterveydellinen. Tähän Turun on osattava reagoida ja valmistautua.

Kolme neljästä itsemurhan tehneestä on mies. MIELI Suomen Mielenterveys ry:n teettämän tuoreen kyselyn mukaan yli puolet miehistä, jotka ovat joskus vakavasti miettineet itsemurhaa, ei hakenut apua.

Varsinais-Suomessa itsetuhoiset ajatukset ovat lisääntyneet merkittävästi edellisestä vuodesta, jolloin tutkimus tehtiin edellisen kerran. Itsemurhaa harkkinneiden määrä on noussut kahdeksasta prosentista peräti 25 prosenttiin.

Tutkimustulos on otettava vakavasti.

Itsemurhaa yrittäneillä on yritystä seuraavan vuoden aikana 50-100 prosenttisesti kohonnut itsemurhariski muuhun väestöön verrattuna.

Läheisen itsemurha tai itsemurhayritys on traumaattinen kokemus, joka traumatisoi arvion mukaan 6-10 henkilöä itsemurhayritystä kohti. Itsemurhan tehneiden omaisilla on kohonnut itsemurhariski.

Itsemurhayrityksillä ja itsemurhilla on kaupungille myös taloudellisia vaikutuksia. Yhden aikuisen itsemurhan yhteiskunnallinen kustannus on keskimäärin noin 2 miljoonaa euroa. Itsemurhien ehkäisy on todettu erittäin kustannustehokkaaksi. Yhden itsemurhan ehkäisyn on arvioitu maksavan 20 000–40 000 euroa.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella itsemurhakuolleisuus vuosina 2016-2018 oli 13,68 per 100 000 asukasta eli n. 25 itsemurhaan kuollutta Turussa vuosittain (50 milj. euroa.)

Tutkimusten mukaan jo neljä kertaa lyhytterapiaa keskimäärin puolittaa masennusoireet. Esimerkiksi LINITY-menetelmällä on saatu hyviä tuloksia itsemurhien ennaltaehkäisyssä. Menetelmä laskee riskiä yrittää itsemurhaa uudelleen 80%:lla. (Gysin-Maillard ym. 2016)

LINITY on nimensä mukaisesti lyhytinterventio, jonka avulla kehitetään itsemurhaa yrittäneen selviytymiskeinoja ja -strategioita itsetuhoisen käyttäytymisen ja itsemurhayritysten ehkäisemiseksi. Itsemurhayritys on itsemurhaa yrittäneelle ja hänen läheisilleen hyvin traumaattinen kokemus. Traumatisoitunut tulisi käydä perusteellisesti läpi ja tehdä kriisisuunnitelma, kuten LINITY:ssä toimitaan.

Kaupunginvaltuusto

21.9.2020

Tilanne Turussa on ollut psykiatristen palveluiden fuusion jälkeen se, että vakavasti itsetuhoiset ihmiset ovat lähtökohtaisesti ohjattu olemaan yhteydessä Tyks Akuuttiin psykiatrian päivystykseen ja sitä kautta heidät on ohjattu osastolle tai annettu akuuttiaika akuuttipoliklinikalle.

Itsemurhayrityksestä selvinneiden kokemuksen mukaan on yleistä, ettei itsetuhoisuudesta keskustella itsemurhayrityksen jälkeisessä hoidossa riittävästi.

Tyks psykiatrialla on tiedostettu, että asiaan tulisi entisestään panostaa ja jokaiselle työryhmälle järjestetään itsemurhien ehkäisystä erillinen koulutus ja luodaan oma prosessi. Se ei kuitenkaan yksin riitä, vaan itsemurhien ennaltaehkäisyyn tarvitaan perustasolla myös oma prosessinsa sekä nimetty vastuutyöntekijä.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Turkuun perustetaan itsemurhien ehkäisykeskus. Parhaiten itsemurhien ehkäisykeskus sopisi tulevan mielenterveys- ja päihdeyksikön yhteyteen.

Turussa 21.9.2020

Kaupunginvaltuutetut Laura Rantanen ja Lassi Laine (vihr.)

Laine Lassi (VIHR)

Kannattajat (17 kpl)

Rantanen Laura (VIHR)
Haapala Heidi (VIHR)
Weber Konsta (VIHR)
Lumme Riina (VIHR)
Ilvessalo Saara (VIHR)
Rantanen Elina (VIHR)
Koivusalo Mari-Elina (SDP)
Auvinen Jaana (Sin.)
Uusitalo Mervi (VAS)
Lunden Merja (VAS)
Mäkipää Anna (VAS)
Sundqvist Mikaela (VIHR)
Laakso Ville (KOK)
Vähä-Heikkilä Matti (VIHR)
Andersson Janina (VIHR)
Sarlund Katri (VIHR)
Ratilainen Niina (VIHR)